

Engineering Electromagnetics 6502009

Telecommunications
Nakhon Pathom Rajabhat University

บทที่ 1
การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์
Vector Analysis

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

พีชคณิตเวกเตอร์

ปริมาณสเกลาร์ : ปริมาณที่บอกขนาดเพียงอย่างเดียว เช่น น้ำหนัก , ส่วนสูง เป็นต้น $A, |A|$

ปริมาณเวกเตอร์ : ปริมาณที่บอกทั้งขนาดและทิศทาง เช่น ความเร็ว, ความเร่ง เป็นต้น $\bar{A}, \vec{A}, \vec{A}, \mathbf{A}$

การบอกทิศทางของเวกเตอร์ เราเรียกว่า **เวกเตอร์หนึ่งหน่วย** (Unit Vector)

$$\text{ถ้า } \bar{A} = a_1\bar{i} + a_2\bar{j} + a_3\bar{k}$$

$$\text{ขนาดของ } \bar{A} = |\bar{A}| = \sqrt{A_x^2 + A_y^2 + A_z^2} \quad \rightarrow$$

$$\bar{a}_{\bar{A}} = \text{เวกเตอร์หนึ่งหน่วยของ } \bar{A}$$

$$\bar{a}_{\bar{A}} = \frac{\bar{A}}{|\bar{A}|} = \frac{\text{เวกเตอร์ } A}{\text{ขนาดของเวกเตอร์ } A}$$

$$\begin{aligned} &= \sqrt{A_x^2 + A_y^2 + A_z^2} && \text{พิกัดฉาก} \\ &= \sqrt{A_\rho^2 + A_\phi^2 + A_z^2} && \text{พิกัดทรงกระบอก} \\ &= \sqrt{A_r^2 + A_\phi^2 + A_\theta^2} && \text{พิกัดทรงกลม} \end{aligned}$$

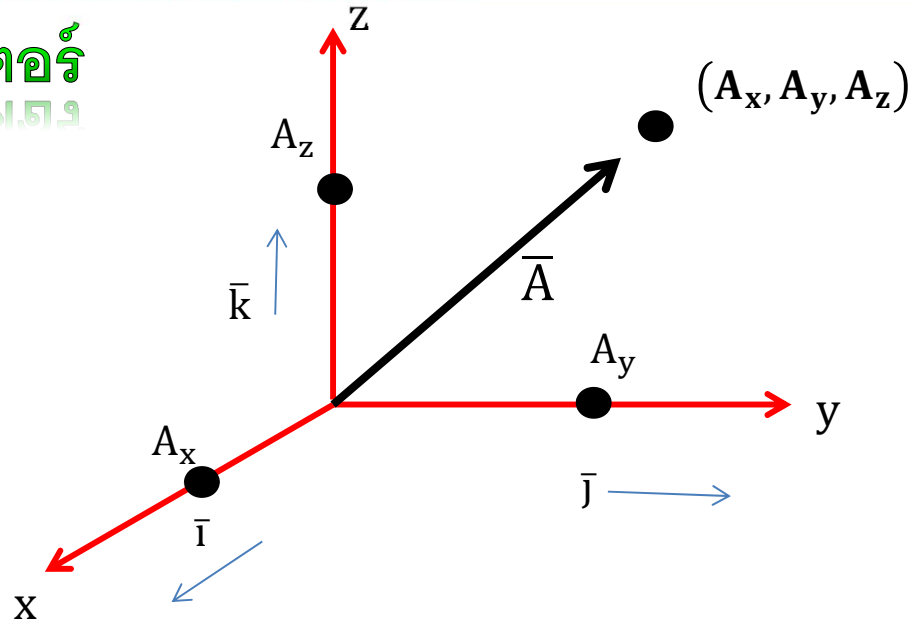

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

พีชคณิตเวกเตอร์

บทที่ 1

โดยที่ $\bar{i} = \bar{a}_x =$ เวกเตอร์หน่วยประจำแกน x
 $\bar{j} = \bar{a}_y =$ เวกเตอร์หน่วยประจำแกน y
 $\bar{k} = \bar{a}_z =$ เวกเตอร์หน่วยประจำแกน z

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

พีชคณิตเวกเตอร์

ตัวอย่าง

ให้ $\bar{A} = 2\bar{a}_x - 2\bar{a}_y - \bar{a}_z$ จงหา $|\bar{A}|$ และหาเวกเตอร์หนึ่งหน่วย

วิธีทำ

$$|\bar{A}| = \sqrt{2^2 + (-2)^2 + (-1)^2}$$

$$= \sqrt{4 + 4 + 1} = \sqrt{9} = 3$$

$$\bar{a}_A = \frac{\bar{A}}{|\bar{A}|} = \frac{2\bar{a}_x - 2\bar{a}_y - \bar{a}_z}{3}$$

$$= 0.66\bar{a}_x - 0.66\bar{a}_y - 0.33\bar{a}_z \quad \text{Ans}$$

ดังนั้น ขนาดของเวกเตอร์ $|\bar{A}|$ คือ 3 และเวกเตอร์หนึ่งหน่วย คือ $0.66\bar{a}_x - 0.66\bar{a}_y - 0.33\bar{a}_z$

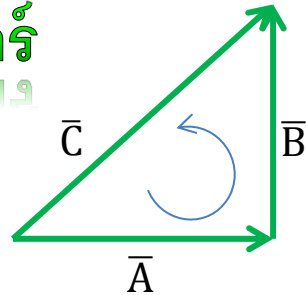

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

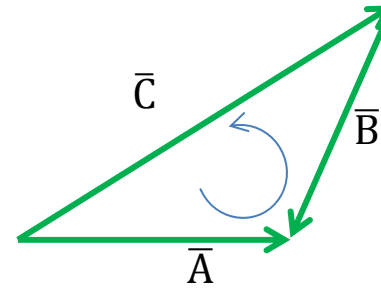

การบวกลบเวกเตอร์

การบวกลบเวกเตอร์

รูปที่ 1

รูปที่ 2

โดยใช้ **กฎของรูปปิด** คือผลบวกของเวกเตอร์ในรูปทั้งหมด เท่ากับเวกเตอร์ศูนย์ให้สังเกตเส้นทางลูปกับทิศทางของเวกเตอร์ดังนี้

1. ถ้าทิศทางสวนกับลูป ก็ติดลบ

2. ถ้าทิศทางตามกับลูป ก็เป็นบวก

พิจารณารูปที่ 1 ; $\vec{A} + \vec{B} - \vec{C} = \vec{0}$

จะได้ $\vec{C} = \vec{A} + \vec{B}$; $\vec{A} = \vec{C} - \vec{B}$; $\vec{B} = \vec{C} - \vec{A}$

พิจารณารูปที่ 2 ; $\vec{A} - \vec{C} - \vec{B} = \vec{0}$

จะได้ $\vec{A} = \vec{C} + \vec{B}$; $\vec{C} = \vec{B} - \vec{A}$; $\vec{B} = \vec{A} + \vec{C}$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การบวกลบเวกเตอร์

ตัวอย่าง

$$\text{ให้ } \bar{A} = 4\bar{a}_x + 4\bar{a}_y$$

$$\bar{B} = \bar{a}_x + 8\bar{a}_y$$

$$\bar{C} = \bar{A} + \bar{B}$$

จงหาขนาด \bar{C} และขนาด \bar{D}

วิธีทำ

$$\text{หาขนาด } |\bar{C}| = \sqrt{5^2 + 12^2} = \sqrt{25 + 144} = \sqrt{169} = 13$$

$$\bar{D} = \bar{B} - \bar{A} = -3\bar{a}_x + 4\bar{a}_y$$

$$|\bar{D}| = \sqrt{(-3)^2 + 4^2} = \sqrt{9 + 16} = \sqrt{25} = 5$$

Ans

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

เวกเตอร์ตำแหน่ง (Position Vector)

มี $P(x, y, z)$ สามารถ Position Vector จากจุดกำเนิดไปยังจุด P ได้ กล่าวคือ $0 \rightarrow P$

(เวกเตอร์ตำแหน่ง) $r_p = \overline{0P} = x\bar{a}_x + y\bar{a}_y + z\bar{a}_z$

เช่น $P(3,4,5)$ เวกเตอร์ตำแหน่ง คือ $r_p = 3\bar{a}_x + 4\bar{a}_y + 5\bar{a}_z$

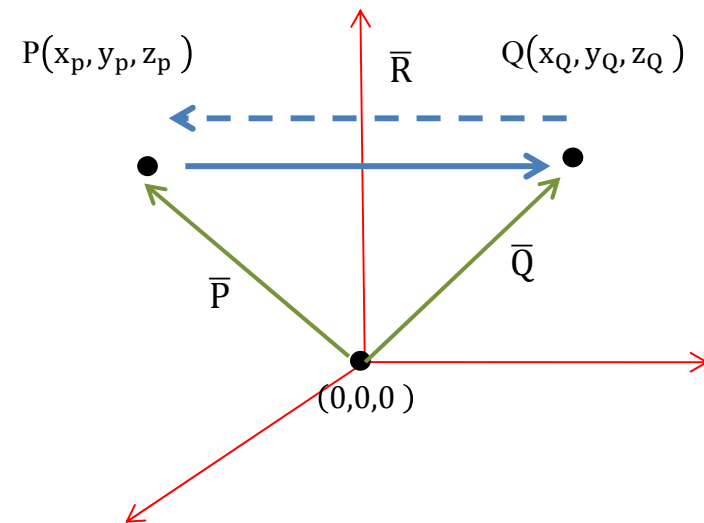
$Q(1, -2, -3)$ เวกเตอร์ตำแหน่ง คือ $r_Q = \bar{a}_x - 2\bar{a}_y - 3\bar{a}_z$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

เวกเตอร์ระยะทาง (Distance)

เมื่อกำหนดจุด 2 จุดดังรูป โดยให้ P,Q เป็นจุดใดๆ

\bar{R}_{PQ} : เรียกว่าเวกเตอร์ขจัด หรืออีกความหมายหนึ่งก็คือเวกเตอร์ที่เคลื่อนที่ไปจุด P ไปยังจุด

$$\text{ดังนั้น } \bar{R}_{PQ} = \text{จุดปลาย} - \text{จุดต้น} = \bar{Q} - \bar{P} = (x_Q, y_Q, z_Q) - (x_p, y_p, z_p)$$

$$= (x_Q - x_p)a_x + (y_Q - y_p)a_y + (z_Q - z_p)a_z$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

เวกเตอร์ระยะทาง (Distance)

ตัวอย่าง

$$\text{ให้ } \bar{A} = 10\bar{a}_x - 4\bar{a}_y + 6\bar{a}_z \quad \bar{B} = 2\bar{a}_x + \bar{a}_y$$

ก. หาส่วนประกอบ \bar{A} ในแนว a_x, a_y, a_z

วิธีทำ

$$\text{ส่วนประกอบ } \bar{A} \text{ ในแนว } a_x = 10$$

$$\text{ส่วนประกอบ } \bar{A} \text{ ในแนว } a_y = -4$$

$$\text{ส่วนประกอบ } \bar{A} \text{ ในแนว } a_z = 6$$

ข. หาขนาดของ $3\bar{A} - \bar{B}$

วิธีทำ

$$3\bar{A} - \bar{B} = (28, -13, 18)$$

$$|3\bar{A} - \bar{B}| = \sqrt{28^2 + (-13)^2 + 18^2}$$

$$= \sqrt{1277} = 35.74 \quad \text{Ans}$$

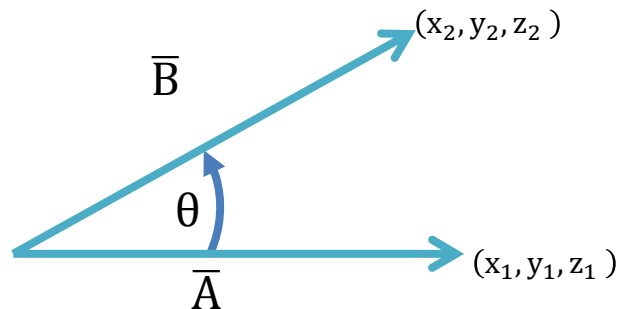
บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การคูณเวกเตอร์

1. Dot product (\bullet); $\vec{A} \bullet \vec{B}$ ผลลัพธ์ที่ได้เป็นปริมาณสเกลลาร์

$$\vec{A} \cdot \vec{B} = |\vec{A}| |\vec{B}| \cos \theta$$

θ : คือมุมระหว่างเวกเตอร์ \vec{A} กับ \vec{B}

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การคูณเวกเตอร์

กฎการ dot product

$$1. \bar{A} \cdot \bar{B} = \bar{B} \cdot \bar{A}$$

$$2. \bar{a}_x \cdot \bar{a}_x = \bar{a}_y \cdot \bar{a}_y = \bar{a}_z \cdot \bar{a}_z = 1$$
$$\bar{a}_x \cdot \bar{a}_y = \bar{a}_y \cdot \bar{a}_z = \bar{a}_z \cdot \bar{a}_x = 0$$

$$3. \vec{V} \cdot \vec{V} = \sqrt{(\vec{V} \cdot \vec{V})(\vec{V} \cdot \vec{V})} = |\vec{V}|^2$$

$$4. \text{ ภาพฉาย } \bar{B} \text{ บน } \bar{A} = |\bar{B}| \cos \theta = B \frac{\bar{A}}{|\bar{A}|}$$

$$\text{ให้ } \bar{A} = A_x \bar{a}_x + A_y \bar{a}_y + A_z \bar{a}_z ; \bar{B} = B_x \bar{a}_x + B_y \bar{a}_y + B_z \bar{a}_z$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การคูณเวกเตอร์

สามารถหามุมได้จาก

$$\bar{A} \cdot \bar{B} = (A_x B_x) + (A_y B_y) + (A_z B_z)$$

$$\theta = \cos^{-1} \frac{\bar{A} \cdot \bar{B}}{|\bar{A}| |\bar{B}|}$$

ตัวอย่าง

1. $\bar{A} = (0, 3, 5)$, $\bar{B} = (-1, -2, -3)$ หา $\bar{A} \cdot \bar{B}$

วิธีทำ

$$\bar{A} \cdot \bar{B} = (0)(-1) + (3)(-2) + (5)(-3) = -21 \quad \text{Ans}$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การคูณเวกเตอร์

ตัวอย่าง 2. $\bar{A} = \sqrt{3}\bar{a}_x + \bar{a}_y$, $\bar{B} = 2\bar{a}_x$ จงหามุมระหว่าง \bar{A} กับ \bar{B}

วิธีทำ

$$\text{หา } \bar{A} \cdot \bar{B} = 2\sqrt{3}$$

$$\bar{A} \cdot \bar{B} = |A||B| \cos \theta$$

$$\cos \theta = \frac{\bar{A} \cdot \bar{B}}{|A||B|} = \frac{2\sqrt{3}}{2 \cdot 2} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\theta = \cos^{-1} \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$= 30 \text{ องศา}, \frac{\pi}{6} \quad \text{Ans}$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การคูณเวกเตอร์

Cross product (\times); $\bar{A} \times \bar{B}$ ผลลัพธ์ที่ได้เป็นปริมาณเวกเตอร์

$$\bar{A} \times \bar{B} = |\bar{A}| |\bar{B}| \sin \theta$$

$$\begin{aligned} \bar{A} \times \bar{B} &= \begin{vmatrix} \bar{a}_x & \bar{a}_y & \bar{a}_z \\ A_x & A_y & A_z \\ B_x & B_y & B_z \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} A_y & A_z \\ B_y & B_z \end{vmatrix} \bar{a}_x - \begin{vmatrix} A_x & A_z \\ B_x & B_z \end{vmatrix} \bar{a}_y + \begin{vmatrix} A_x & A_y \\ B_x & B_y \end{vmatrix} \bar{a}_z \\ &= (A_y B_z - B_y A_z) \bar{a}_x - (A_x B_z - B_x A_z) \bar{a}_y + (A_x B_y - B_x A_y) \bar{a}_z \end{aligned}$$

$$\bar{A} = A_x \bar{a}_x + A_y \bar{a}_y + A_z \bar{a}_z$$

$$\bar{B} = B_x \bar{a}_x + B_y \bar{a}_y + B_z \bar{a}_z$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

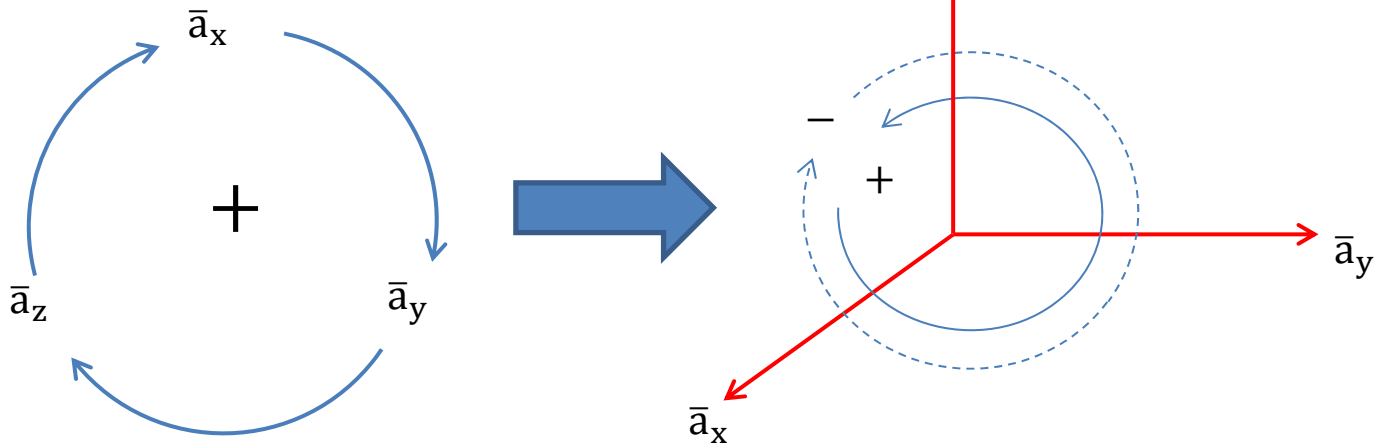
การคูณเวกเตอร์

กฎการ cross product

$$1. \bar{A} \times \bar{B} \neq \bar{B} \times \bar{A}$$

$$2. \bar{a}_x \bar{a}_x = \bar{a}_y \bar{a}_y = \bar{a}_z \bar{a}_z = \bar{0}$$

3. จากรูปให้สังเกตทิศทางลูกศร ตามกฎมือขวา

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

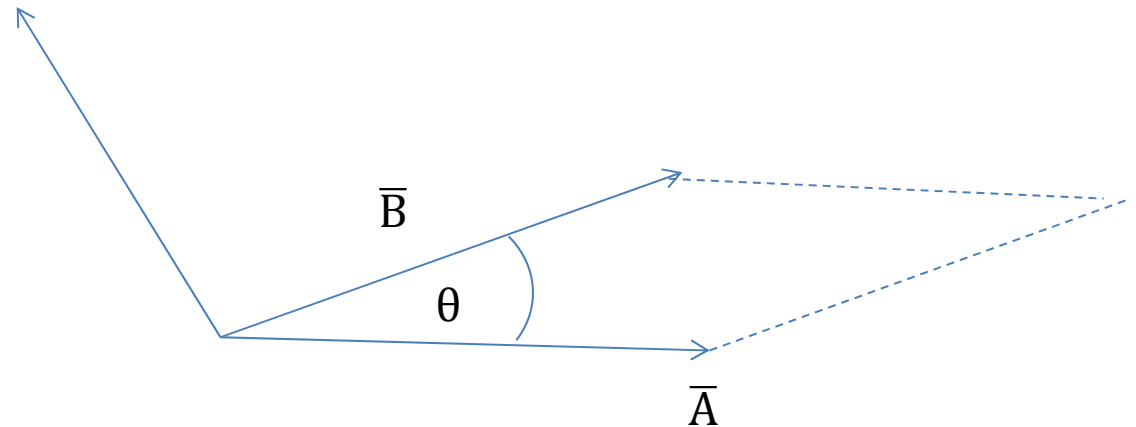

การคูณเวกเตอร์

ตามศร $\bar{a}_x \times \bar{a}_y = \bar{a}_z$; $\bar{a}_y \times \bar{a}_z = \bar{a}_x$; $\bar{a}_z \times \bar{a}_x = \bar{a}_y$

ย้อนศร $\bar{a}_y \times \bar{a}_x = -\bar{a}_z$; $\bar{a}_z \times \bar{a}_y = -\bar{a}_x$; $\bar{a}_x \times \bar{a}_z = -\bar{a}_y$

4. $|\bar{A} \times \bar{B}| = |\bar{A}||\bar{B}| \sin \theta$ $\bar{U}_{\bar{A}-\bar{B}}$

$|\bar{A} \times \bar{B}| =$ พ.ท. สี่เหลี่ยมด้านขนาน

5. ทิศทางของเวกเตอร์ลัพธ์ที่เกิดจาก $\bar{A} \times \bar{B}$ จะตั้งฉากกับ เวกเตอร์ A และ B เสมอ

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การคูณเวกเตอร์

ตัวอย่าง ให้ $\bar{A} = 2\bar{a}_x - 3\bar{a}_y + \bar{a}_z$ $\bar{B} = -4\bar{a}_x - 2\bar{a}_y + 5\bar{a}_z$

จงหา $\bar{A} \times \bar{B}$

วิธีทำ

หาผลคูณเชิงเวกเตอร์ของเวกเตอร์ โดยหาดีเทอร์มิแนนต์

$$\bar{A} \times \bar{B} = \begin{vmatrix} \bar{a}_x & \bar{a}_y & \bar{a}_z \\ 2 & -3 & 1 \\ -4 & -2 & 5 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \bar{a}_x & \bar{a}_y & \bar{a}_z & \bar{a}_x & \bar{a}_y \\ 2 & -3 & 1 & 2 & -3 \\ -4 & -2 & 5 & -4 & -2 \end{vmatrix}$$

$$\begin{aligned} \bar{A} \times \bar{B} &= ((-15) - (-2))\bar{a}_x + ((-4) - (10))\bar{a}_y + ((-4) - (12))\bar{a}_z \\ &= (-13)\bar{a}_x + (-14)\bar{a}_y + (-16)\bar{a}_z \quad \text{Ans} \end{aligned}$$

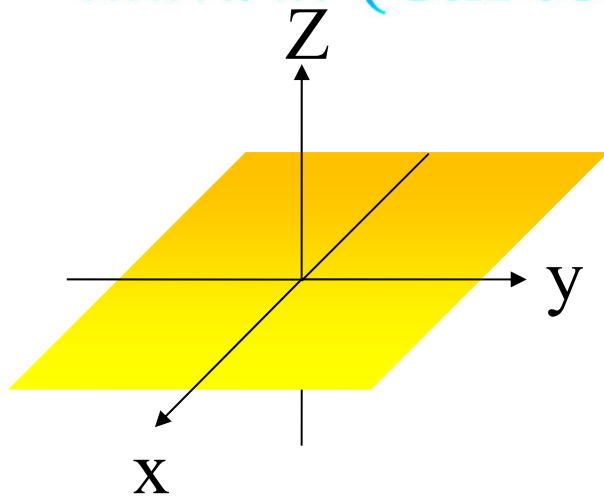

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

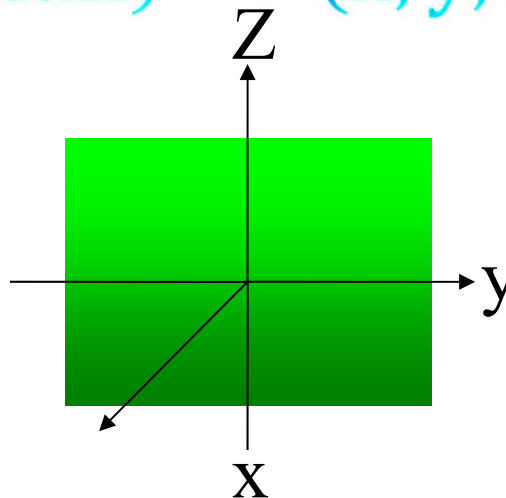
ระบบพิกัด (Coordinate System)

พิกัดฉาก (Cartesian) $\rightarrow (x, y, z)$

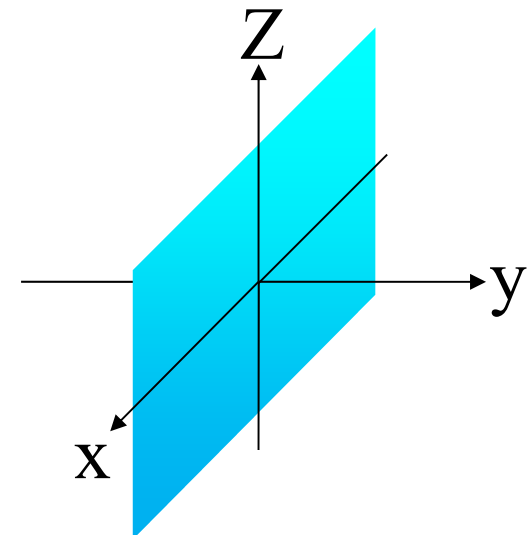
ระนาบ

XY

ระนาบ

YZ

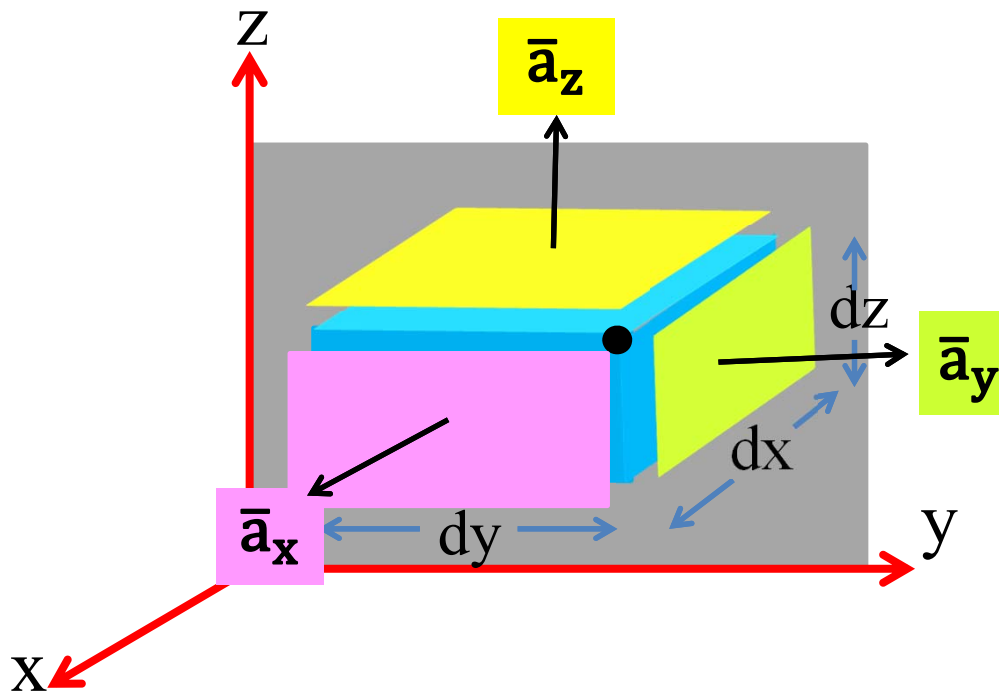
ระนาบ

XZ

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

ระบบพิกัด (Coordinate System) พิกัดฉาก (Cartesian) $\rightarrow (x, y, z)$

พื้นที่ S ($n \times y$)

$$\begin{aligned}d\bar{s} &= dydz \bar{a}_x \\ &= dx dz \bar{a}_y \\ &= dx dy \bar{a}_z \\ d\bar{s} &= |d\bar{s}| \bar{a}_n\end{aligned}$$

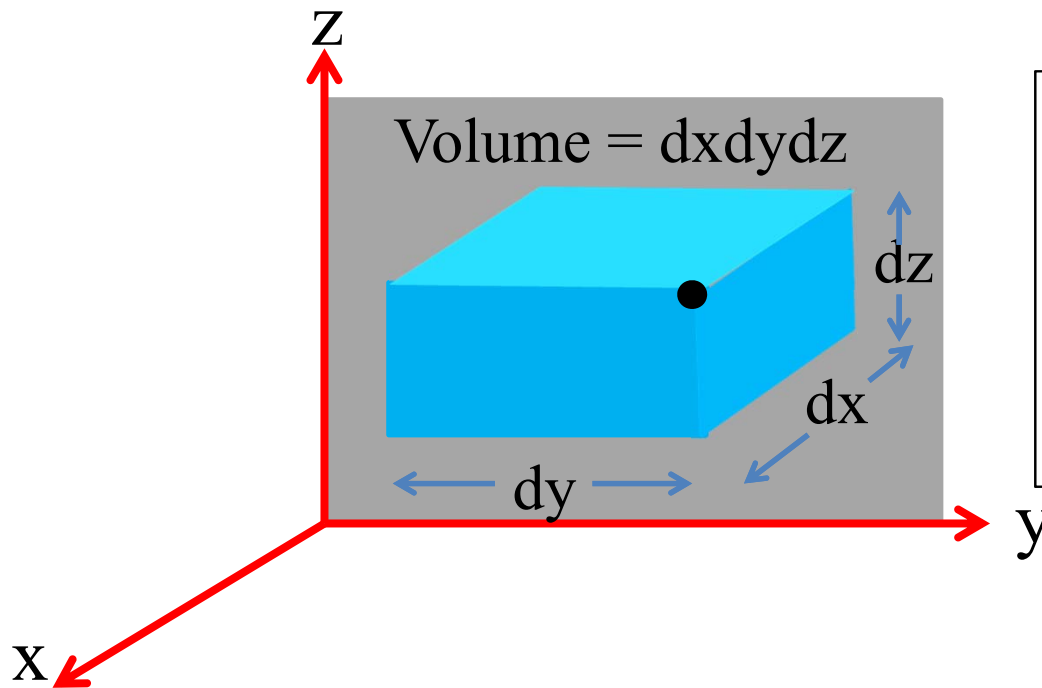
$$\begin{aligned}\bar{s} &= \int_s d\bar{s} = \iint dydz \bar{a}_x \\ &= \iint dx dz \bar{a}_y \\ &= \iint dx dy \bar{a}_z\end{aligned}$$

$$\bar{s} = \int_s d\bar{s} = \iint ds \bar{a}_n$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

ระบบพิกัด (Coordinate System) พิกัดฉาก (Cartesian) $\rightarrow (x, y, z)$

ปริมาตร V (ก \times ย \times ส)

$$dv = dxdydz$$

$$v = \int_v dv = \iiint dxdydz$$

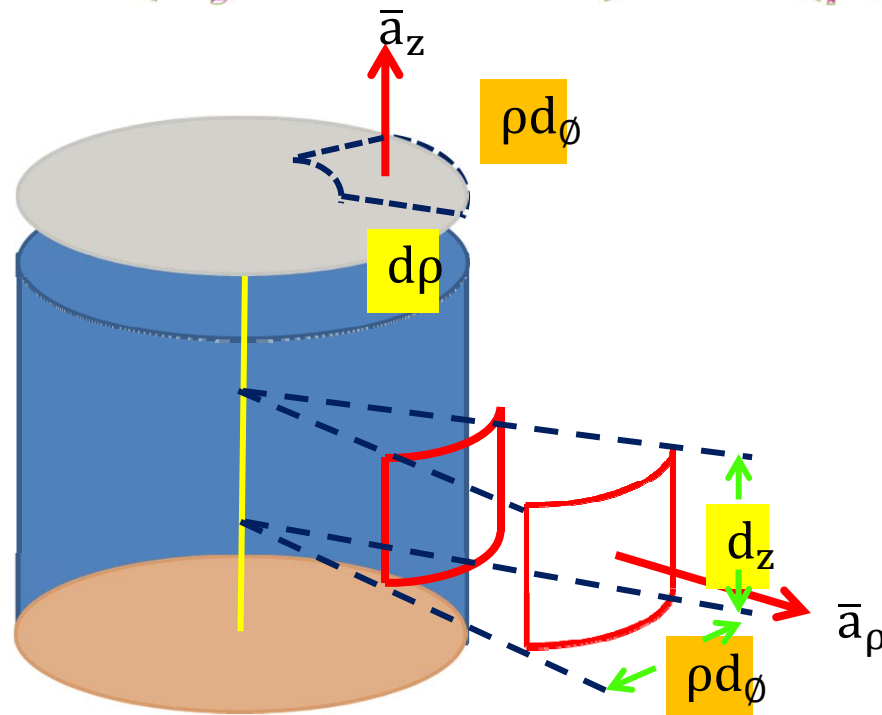

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

ระบบพิกัด (Coordinate System)

พิกัดทรงกระบอก (Cylindrical) $\rightarrow (\rho, \phi, z)$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

ระบบพิกัด (Coordinate System)

พิกัดทรงกระบอก (Cylindrical) $\rightarrow (\rho, \phi, z)$

พื้นที่ S ($\rho \times \phi$)

$$\begin{aligned}d\vec{s} &= \rho d\phi dz \vec{a}_\rho \\ &= \rho dz \vec{a}_\phi \\ &= \rho d\rho d\phi \vec{a}_z \\ d\vec{s} &= |d\vec{s}| \vec{a}_n\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\vec{s} &= \int_S d\vec{s} = \iint \rho d\phi dz \vec{a}_\rho \\ &= \iint d\rho dz \vec{a}_\phi \\ &= \iint \rho d\rho d\phi \vec{a}_z\end{aligned}$$

$$\vec{s} = \int_S d\vec{s} = \iint |d\vec{s}| \vec{a}_n$$

ปริมาตร V ($\rho \times \phi \times z$)

$$dv = \rho d\rho d\phi dz$$

$$v = \int_V dv = \iiint \rho d\rho d\phi dz$$

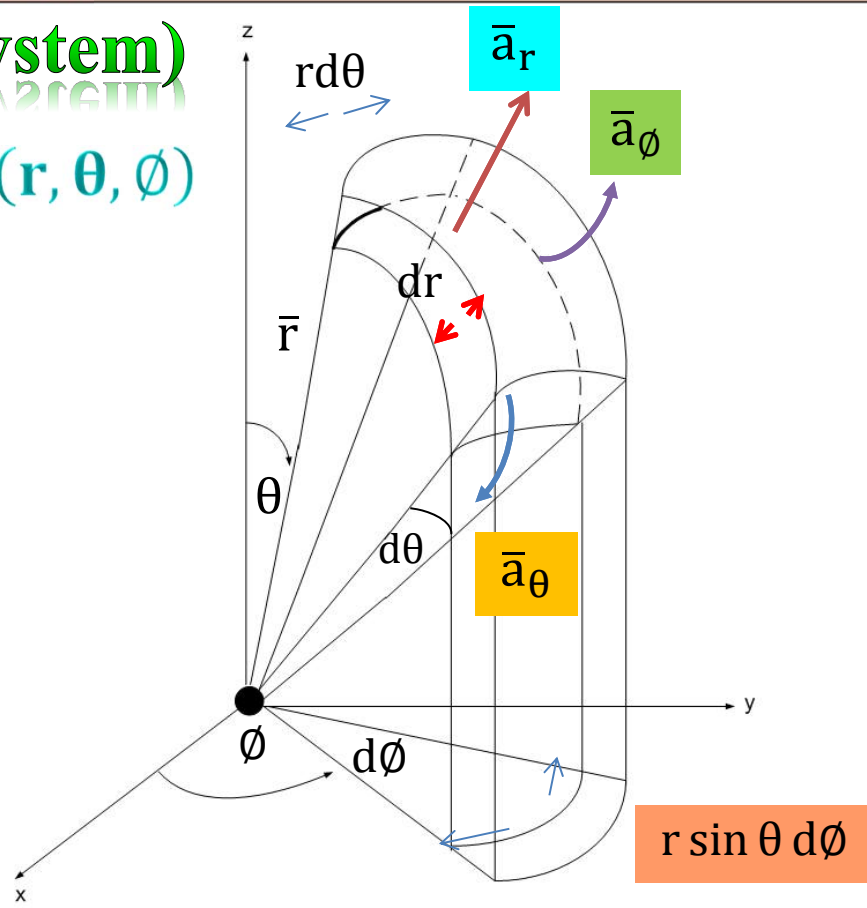

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

ระบบพิกัด (Coordinate System)

พิกัดทรงกลม (Spherical) $\rightarrow (r, \theta, \phi)$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

ระบบพิกัด (Coordinate System)

พิกัดทรงกลม (Spherical) $\rightarrow (r, \theta, \phi)$

พื้นที่ S (n x y)

$$\begin{aligned}d\vec{s} &= r \sin \theta dr d\phi \vec{a}_\theta \\ &= r dr d\theta \vec{a}_\phi \\ &= r^2 \sin \theta d\theta d\phi \vec{a}_r \\ d\vec{s} &= |d\vec{s}| \vec{a}_n\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\vec{s} &= \int_s d\vec{s} = \iint r \sin \theta dr d\phi \vec{a}_\theta \\ &= \iint r dr d\theta \vec{a}_\phi \\ &= \iint r^2 \sin \theta d\theta d\phi \vec{a}_r\end{aligned}$$

$$\vec{s} = \int_s d\vec{s} = \iint |d\vec{s}| \vec{a}_n$$

ปริมาตร V (n x y x z)

$$\begin{aligned}dv &= r^2 \sin \theta dr d\theta d\phi \\ v &= \int_v dv = \iiint r^2 \sin \theta dr d\theta d\phi\end{aligned}$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การแปลงระบบพิกัด (Coordinate System Transformation)

พิกัดฉากกับทรงกระบอก

$$A_x = A_\rho \cos \phi - \sin \phi A_\phi$$

$$A_y = A_\rho \sin \phi + \cos \phi A_\phi$$

$$A_z = A_z$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การแปลงระบบพิกัด (Coordinate System Transformation)

การแปลงส่วนประกอบของเวกเตอร์

$$\begin{bmatrix} A_x \\ A_y \\ A_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos \phi & -\sin \phi & 0 \\ \sin \phi & \cos \phi & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_\rho \\ A_\phi \\ A_z \end{bmatrix}$$

$$x = \rho \cos \phi$$

$$y = \rho \sin \phi$$

$$z = z$$

$$\begin{bmatrix} A_\rho \\ A_\phi \\ A_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos \phi & \sin \phi & 0 \\ -\sin \phi & \cos \phi & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_x \\ A_y \\ A_z \end{bmatrix}$$

$$\rho = \sqrt{x^2 + y^2}$$

$$\phi = \tan^{-1} \frac{y}{x}$$

$$z = z$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การแปลงระบบพิกัด (Coordinate System Transformation)

ตัวอย่าง

สมมติว่าสนามเวกเตอร์ในระบบพิกัดทรงกระบอกคือ

$$\vec{A} = 3\cos\phi \vec{a}_\rho - 2\rho \vec{a}_\phi + z \vec{a}_z$$

จงหา 1. สนาม \vec{A}_ρ ที่จุด $P(4,60,5)$ ในระบบพิกัดทรงกระบอก

2. สนาม \vec{A}_ρ ที่จุด P ในระบบพิกัดฉาก

3. ตำแหน่งของจุด P ในระบบพิกัดฉาก

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การแปลงระบบพิกัด (Coordinate System Transformation)

วิธีทำ

1. ที่จุด $P(\rho = 4, \phi = 60^\circ, z = 5)$

สนามที่จุดนี้คือ

$$\bar{A}_\rho = 3 \cos \phi \bar{a}_\rho - 2\rho \bar{a}_\phi + z\bar{a}_z$$

$$= 3 \cos 60 \bar{a}_\rho - (2)(4) \bar{a}_\phi + 5\bar{a}_z$$

$$\bar{A}_\rho = \frac{3}{2} \bar{a}_\rho - 8\bar{a}_\phi + 5\bar{a}_z \quad \text{Ans}$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การแปลงระบบพิกัด (Coordinate System Transformation)

วิธีทำ

2. ในสูตรแปลงพิกัดทรงกระบอกเป็นพิกัดฉาก

$$\begin{bmatrix} A_x \\ A_y \\ A_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos \phi & -\sin \phi & 0 \\ \sin \phi & \cos \phi & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_\rho \\ A_\phi \\ A_z \end{bmatrix}$$

แทนค่าจาก ข้อ 1. $\vec{A}_\rho = \frac{3}{2}, A_\phi = -8, A_z = 5,$

$$\cos \phi = \cos 60 = \frac{1}{2}, \sin \phi = \sin 60 = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

จะได้

$$\begin{bmatrix} A_x \\ A_y \\ A_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{3}}{2} & 0 \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{3}{2} \\ -8 \\ 5 \end{bmatrix}$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การแปลงระบบพิกัด (Coordinate System Transformation)

ต่อ

$$\begin{bmatrix} A_x \\ A_y \\ A_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{3}{4} + & 4\sqrt{3} + & 0 \\ \frac{3\sqrt{3}}{4} + & -4 + & 0 \\ 0 + & 0 + & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7.68 \\ -2.7 \\ 5 \end{bmatrix}$$

$$\vec{A}_\rho = 7.68\vec{a}_x - 2.7\vec{a}_y + 5\vec{a}_z \quad \text{Ans}$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การแปลงระบบพิกัด (Coordinate System Transformation)

วิธีทำ

3. P(4, 60°, 5) เป็นจุดในพิกัดทรงกระบอกแปลงเป็นพิกัดฉาก

$$x = \rho \cos \phi = 4 \cos 60^\circ = 2$$

$$y = \rho \sin \phi = 4 \sin 60^\circ = 2\sqrt{3}$$

$$z = z = 5 = 5$$

$$P(x, y, z) = P(2, 2\sqrt{3}, 5) \quad \text{Ans}$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การแปลงระบบพิกัด (Coordinate System Transformation)

การแปลงพิกัดจากกับพิกัดทรงกลม

การแปลงตำแหน่งของจุด

$$r = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$$

$$\theta = \tan^{-1} \frac{\sqrt{x^2 + y^2}}{z}$$

$$\phi = \tan^{-1} \frac{y}{x}$$

$$x = r \sin \theta \cos \phi$$

$$y = r \sin \theta \sin \phi$$

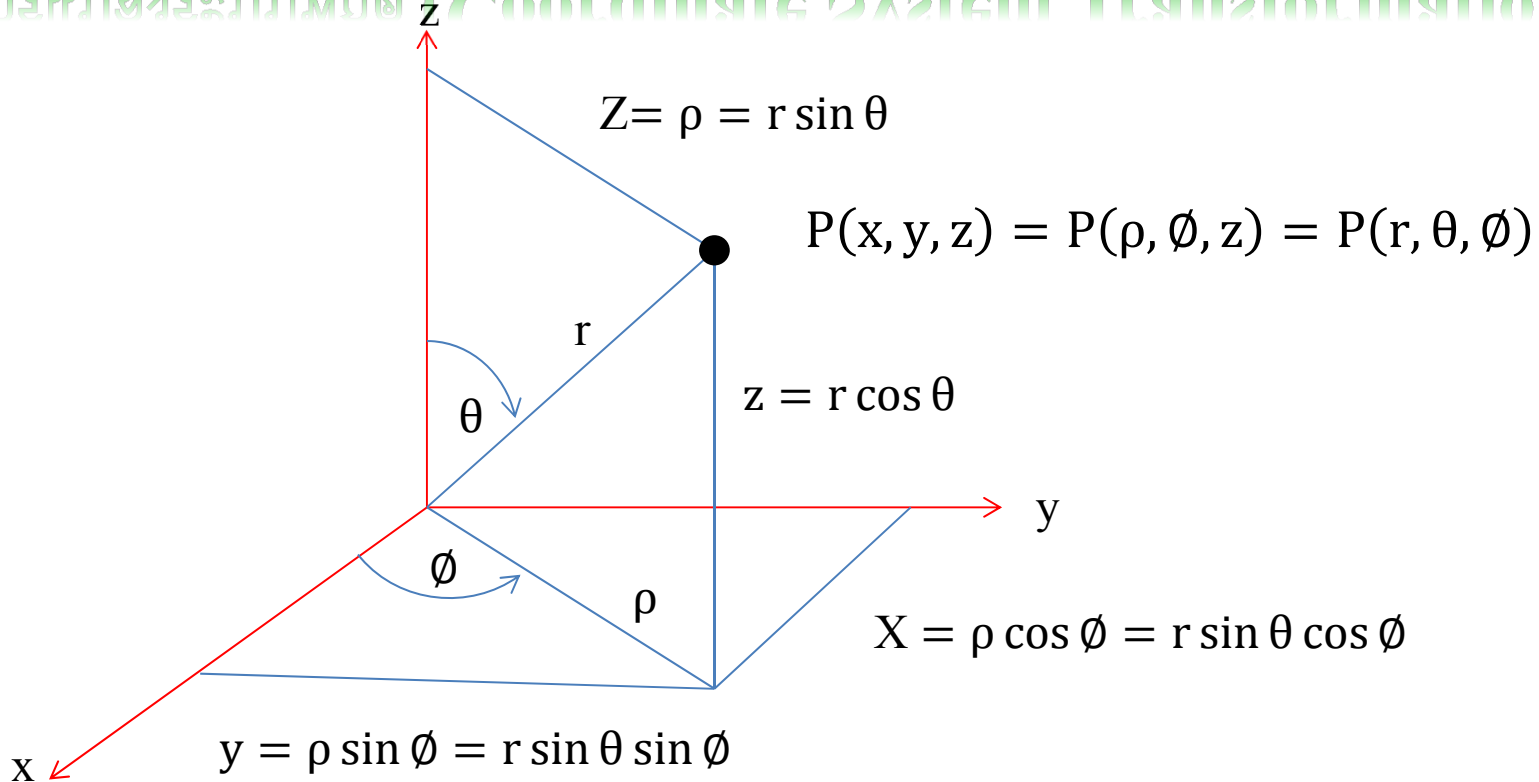
$$z = r \cos \theta$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การแปลงระบบพิกัด (Coordinate System Transformation)

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การแปลงระบบพิกัด (Coordinate System Transformation)

ส่วนประกอบเวกเตอร์

$$\begin{bmatrix} A_r \\ A_\theta \\ A_\phi \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \sin \theta \cos \phi & \sin \theta \sin \phi & \cos \theta \\ \cos \theta \cos \phi & \cos \theta \sin \phi & -\sin \theta \\ -\sin \phi & \cos \phi & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_x \\ A_y \\ A_z \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} A_x \\ A_y \\ A_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \sin \theta \cos \phi & \cos \theta \cos \phi & -\sin \phi \\ \sin \theta \sin \phi & \cos \theta \sin \phi & \cos \phi \\ \cos \theta & -\sin \theta & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_r \\ A_\theta \\ A_\phi \end{bmatrix}$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การแปลงระบบพิกัด (Coordinate System Transformation)

การแปลงระหว่างพิกัดทรงกระบอกกับพิกัดทรงกลม

การแปลงตำแหน่งของจุด

$$r = \sqrt{\rho^2 + z^2}$$

$$\theta = \tan^{-1} \frac{\rho}{z}$$

$$\phi = \phi$$

$$\rho = r \sin \theta$$

$$z = r \cos \theta$$

$$\phi = \phi$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

การแปลงระบบพิกัด (Coordinate System Transformation)

ส่วนประกอบเวกเตอร์

$$\begin{bmatrix} A_r \\ A_\theta \\ A_\phi \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \sin \theta & 0 & \cos \theta \\ \cos \theta & 0 & -\sin \theta \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_\rho \\ A_\phi \\ A_z \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} A_\rho \\ A_\phi \\ A_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \sin \theta & \cos \theta & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ \cos \theta & -\sin \theta & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_r \\ A_\theta \\ A_\phi \end{bmatrix}$$

บทที่1 การวิเคราะห์ทางเวกเตอร์

จนเหนือหัว

